

Sygn. akt II CSK 210/15

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa M. G.

przeciwko A. G. i A. G.

o zaprzeczenie ojcostwa,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 2 grudnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 2 grudnia 2014 r., sygn. akt XII C 331/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni prawa oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną.

Zakres przeprowadzanej tej oceny jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocniczka powoda M. G. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 2 grudnia 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Istotne zagadnienie prawne autorka skargi kasacyjnej sprowadziła m.in. do kwestii możliwości powołania się na treść art. 5 k.c. przez powoda w sprawach o zaprzeczenie ojcostwa, gdy uchybiono terminowi do wytoczenia powództwa. Wskazała ponadto na konieczność odniesienia się do relacji, w jakich pozostają art. 63 k.r.o., art. 78 § 1 k.r.o. oraz 61¹³ k.r.o.

Przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem prawny powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r. IV CSK 53/2013, nie publ.). We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania to wymaganie nie zostało spełnione, ponieważ autorka skargi kasacyjnej nie wykazała, że w zależności od argumentów prawnych, *nota bene* nie powołanych, istnieje możliwość różnej (odmiennej) oceny przedstawionych kwestii. Należy również zauważyć, że formułując zagadnienie prawne do rozstrzygnięcia skarżący powinien przedstawić pytania „do

rozstrzygnięcia”, pozostawiając do wyboru dwie możliwe alternatywne odpowiedzi. Nie jest natomiast dopuszczalne wystąpienie z pytaniem otwartym („do uzupełnienia”), o nieokreślonych możliwościach, a taki charakter miał wniosek o dokonanie „oceny” w zakresie przedstawionym w skardze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 sierpnia 2014 r. III CZP 44/14).

Uzasadniając występowanie w sprawie przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. autorka skargi wskazała, że zachodzi „potrzeba wykładni przepisów art. 5 k.c. w zw. z art. 63 k.r.o.”, ponieważ „wskazany przepis wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów polskich”, a w ramach podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 2 wskazała na te same przepisy na tle których - w jej ocenie - występuje istotne zagadnienie prawne. Taki sposób formułowania wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej jest obarczony wadą konstrukcyjną. Ten sam problem prawny nie może jednocześnie być zagadnieniem nowym, dotychczas w orzecznictwie nierozstrzygniętym, a jednocześnie wywoływać rozbieżność w orzecznictwie. Abstrahując od powyższej uwagi należało stwierdzić, że przywołane w skardze kasacyjnej postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2013 r. II CSK 411/12 (OSNC 2013, nr 7-8, poz. 102), w którym Sąd Najwyższy ubocznie stwierdził, że kwestia „stosowania art. 5 k.c. do przewidzianego w art. 63 k.r.o. terminu zawitego nie mogła być objęta oceną”, nie potwierdza tezy autorki skargi kasacyjnej, że wskazane przepisy są źródłem rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. W sprawie nie wystąpiła więc przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W ocenie pełnomocnik powoda skarga kasacyjna jest nadto oczywiście uzasadniona, ponieważ.

W celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 nie wystarczy zawrzeć w jej treści stwierdzenia, że jest ona oczywiście uzasadniona przez to, że „w przedmiotowej sprawie zasadnym było powoływanie się przez powoda na treść art. 5 k.c., ponieważ zasady współżycia społecznego oraz fakt zerwania więzi rodzinnych pomiędzy powodem a pozwaną małoletnią córką uzasadniały uwzględnienie powództwa w całości”. Tę przesłankę należy wykazać przez odwołanie się do takiej argumentacji prawnej, która *prima facie* wskazuje,

że zaskarżony wyrok został wydany z oczywistym naruszeniem prawa. Pełnomocniczka powoda, powołując się na oczywistość skargi kasacyjnej wskazała na te same przepisy w odniesieniu do których - w jej ocenie - zachodziła potrzeba wykładni z uwagi na rozbieżność w orzecznictwie oraz występowało zagadnienie prawne. Powołanie wszystkich trzech przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie tego samego przepisu wzajemnie się wyklucza.

Już tylko ubocznie należało wskazać, że w orzecznictwie wprawdzie rozpatruje się kwestię stosowania art. 5 k.c. w postępowaniach dotyczących pochodzenia dziecka, jednak tylko w zakresie dopuszczalności oddalenia powództwa (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2005 r. III CK 126/04, nie publ., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2000 r. I CKN 564/98, nie publ.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).